

כה:

עין משפט
נר מצוה

מה א **מיי** פֿי"א מה'ל מעשר הלכה ו:
מו ב ג **מיי** פ"ו מה'ל קרבן פסח הלכה ח:
מו ד ה ו **מיי** פ"א מה'ל מטמא משכב ומושב הלכה ד:
מו ז ח **מיי** שם ה' ה:
מז ט **מיי** שם הלכה ו:
נ י **מיי** שם הלכה ז:
נא כ **מיי** שם הלכה ו:

—ⓘ—

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מנפח כו' פירשמי צברמל. כ"צ בשם שטנ לא נמלא כלום כי אם צברו' דף טו צד"ה הירי אולי האריך צוה:

—ⓘ—

רבינו חננאל

חבר ועם הארץ שירשו אביהם לא יאמר החבר לעם הארץ טול אתה לח ואני יבש. ותני עלה אוהו חבר שורף את הלח ומניח את היבש ואמאי יניחנו לגת הבאה שהוא נאמן בה ופירשי בדברי שאין לו גת כגון דבש וחלב וכיוצא בהן. ואמרין יניחנו לרגל וכדבעינן למירמי לקמן טומאת עם הארץ ברגל רחמנא טהריה. ודחי' בדבר שאין משתמר לרגל עליה תנינן שורף את הלח: ואם אמר הפרשתי לתוכה רביעית קדש נאמן. ואם בדרך הפסחו מותר לאכול בתויהו כעולא דרייקא מתניין כוותיה דקתני אפ' אמר הפרשתי לתוכה רביעית קדש נאמן. מדרמהימן אקדש מהימן נמי אתרומה. הכא נמי מדרמהימן אפסח מהימן נמי אתרומה. כדי יין וכדי שמן המדומעות כו' אוקימנא להא דתנינן בתוספתא אין נאמנין לא על הקנקנים ולא על התרומה בקנקנים דקדש ריקנים ובשאר ימות השנה במלאין דתרומה [ובשעת הגיתות]. והא דתנן במתניתין כדי יין וכדי שמן המדומעות אוקימנא בקדש. ומקשינן וכי איכא דימוע בקדש. פי' תרומה שפלגה בחולין נדמטע והז קרא דמע אבל אין לשון דימוע בקדש. ושנינן אין איכא דימוע בקדש כגון דמשמר טבלו להפריש ממנו נסכים לקדש. כי האי גזונא משכחת לה דימוע בקדש: **מתני'** מן המודיעין ולפנים כו'. מודיעין מוקם כדתנא מודיעין רחוקה מירושלים ט"ו מיל. אוקימנא כדתנא מודיעין פעמים כלפים פעמים כלחון כיצד קדר יוצא וחבר נכנס כלפים שניהן נכנסין או שניהן יוצאין מודיעין עצמה כלחון.

חבר ועם הארץ שירשו את **אביהם**.^{[פ] [מתני' היא צפ"ו דדמאין ופירש רש"י טעם של משנה זו מטעם צרירה דמעיקרא הוצבר הדבר שאלו לחלקו נפל אבל בשני מינים לא אמרינן הוצבר הדבר וכן פירש הוא עצמו משנה אחרת ^ק גר ונכרי שירשו את צביהן יכול לומר טול אתה ע"ו ואני}

אטול מעות דלית ליה צרירה התם

והיה קשה למורי כיון דסתם משנה אית ליה צרירה תקשי מיניה לרבי יוחנן דאמר אהין שחלקו לקוחות הן ומחוזרין זה לזה ציובל אלמא אין צרירה וכן בצכורות פרק יש צכור (דף מה). גבי נתנו עד שלא חלקו מוקי רצא ר' מאיר ורבי יהודה כרצ אסי דאמר אהין שחלקו מחלף יורשין ומחלף לקוחות אלמא מספקא להו אי יש צרירה או לא ומההיא דהלוקח יין מן הכותים (דמאי פ"ו מ"ד) ליכא טעמא אחרינא איכא שמפרש דצרי' צהדיא אבל ירושה דממילא הויא לא וכן צפ' בכל מערבין (עירובין דף לו: ושם) איכא מלן דלית ליה הן סברה וכי מימא דמדרבנן מודה רבי יוחנן דלית ליה צרירה הא שמעינן ליה בשלישי צ"ה (דף לו: ושם) אין צרירה אף בעירובי תחומין ומניה כמה סתמי משניות דמלניו דאין צרירה וצכמה מקומות פלוגתא דתנאי וצפרק בכל מערבין (עירובין דף לו: ושם) דדמיק לאמיי מנא דצרירה לא מיימי הך משום דעדיפא ליה לאמיי מילתא דהתנא נזכר צה וגם מילתא דליירי בעירובי תחומין דליירי צה:

מנפח ארם בית **הפרס**.^[ה] פירשתי צברכות (דף יט:). כל אורן הדצרים מפרישת רבי יהודה נ"ע: **בבבטהר** טבלו יִיקח הימנו נסכים. פירש רש"י

דאיכא קדש ותרומה דמהימן דנאמן אתרומה וקנקנים צמיגו דמהימן אקדש שגנאי הוא לו אם קנקנים שהיה צו הקדישו טמאים תימה דא"כ אמאי נקט צצעים יוס קודם אפילו צשאר ימות השנה נמי דהא תנן ואם אמר הפרשמי לתוכה רביעית קדש נאמן ומירן היר"ר אלחנן דהכא מיירי שיחדו לנסכים כשנערך ממנו אבל התם מיירי צצכצר הקדישו לך:

הגצאין

הוא דעילוייה אריסא למיטרח אגולפי שבעים יומין מקמי מעצרתא: **מתני'** "מן המודיעים ולפנים נאמנין על כלי חרס מן המודיעים ולחוץ אין נאמנין כיצד 'הקדר שהוא מוכר הקדרות נכנס לפנים מן המודיעים הוא הקדר והן הקדרות והן הלוקחין נאמן יצא אינו נאמן: **גב'** "תנא מודיעים פעמים כלפנים פעמים כלחון כיצד קדר יוצא וחבר נכנס כלפנים שניהן נכנסין או

טבלו לנסכים. דאיכא חולין וקדש ותרומה מיגו דמהימן אקדש מהימן נמי אתרומה ואקנקנים שגנאי לקדש שיהו הקנקנים שעיריהו מהן צחזקת טומאה והוא קרב: **במתני'** **מן המודיעים ולפנים**. מודיעים שם כרך רחוק מירושלים ט"ו מיל כדאמר במסכת פסחים (דף צא:). ממנו ולפנים לצד ירושלים נאמנין קדרין עמי הארץ ליקח מהן כלי חרס הדקין כגון קדרות כוסות וקיתוניות שאי אפשר צלח הם וצירושלים אין עושין כבשונות" מפני העשן לא לסיד ולא לקדרות ולפיכך האמינות שלא לגזור עליהן שאין גוזרין גזירה על הצכור שאין רוצ הצכור יכולין לעמוד בהי': **הוא הקדר**. מי שהציאן ^ט חוץ למודיעים האמיניהו לפי שא"א אבל אם מסרין ליד קדר עס הארץ היושב צמודיעים או לפנים לא האמיניהו: **והן הקדירות**. על אותן הקדירות שהציא הוא האמיניהו ולא לזרף עמהן קדירות של קדר אחר היושב צמודיעים: **והן הלוקחין**. חצרים שראוהו שהציאן נאמן הקדר אצלן ולא אצל לוקחים אחרים: **יבא**. מן המודיעים לשצו לאחוריו אינו נאמן: **גב'** **מודיעים**. הכרך עצמו: **פעמים כלפנים כו' קדר יואל**. מלפנים מן המודיעים ונכנס למודיעים: **וחצר**. צא מחוץ למודיעים ונכנס למודיעים: **כלפנים**. מותר ליקח ממנו שהקדר לא יחזור עוד לאחוריו ואם לא עכשוי יקח אימתי: **שניהן נכנסין**. מחוץ למודיעים וצאו צחון כלחון אלא ימתינ' עד שיהא מן כרך ולפנים: וכן

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

מסורת הש"ם

(א) דמאי פ"ו מ"ט, **(ב)** מוספת' דדמאי פ"ו, **(ג)** פסחים צא: אהלות פ"ח מ"ז, **(ד)** ברכות יט: עירובין א: פסחים צא: מו"ק ה: מחובות כח: כטורות טט. דהה ז, **(ה)** וועיין ברכות יט: מ"ש שם על הגליון, **(ו)** ועי' מוס' פסחים צא: ד"ה בודקין כו' ומוס' עירובין כו: ד"ה ולכהן, **(ז)** [צ"ק פכ"י, **(ח)** [צ"ב:ט, **(ט)** [צ"ב: מחזקין, ^י] ממניא פ"ו דדמאי כ"ב, **(ס)** גשם מ"א,

—ⓘ—

מוסף רש"י

שבודקין לעושי פסח. מכללין צבית הפרס על ידי צדיקה לעשות פסח, אם אין לו דרך אחרת, ואין בודקין לאכול תרומה. אלא ימתינן ויקפו או יוס או יומים עד שמגיע אל תרומתו ואוכלה (פסחים צב). בית הפרס. הוא שדה שנתרם בה קבר, דתמן (אהלות פ"ו מ"א) תחורש את הקבר הכרי זה עושה בית הפרס מלא מענה מאה אמה, וגוזר רבנן שמא תמזה מחרשים את העצמות ויפחיתן בלחורן המענה ויורש כאן עטס כשעורה ועצור ויסעינו ועטס כשעורה מעטמא צמגע ובמשא, דהיינו היקט (פסחים צב: וכע"ז ברכות יט) ואוקמי רבנן כל צביעות הקבר מלא אמה בספק טומאה (נדח) **(ו)** שכן שיערי שהמחרישה מולכת את עצמות המת (כתובות כח:). בית הפרס, מלי מענה, מלס אחד של מאה אמה (מו"ק ה:). על לשון דברי שזיר ופרסו, על שם שפירטו העצמות (נדח) **(ז)** מנפח ארם בית הפרס. מנפחו צפוי ואם יש עטס גדול ירלט ועטס כשעורה נדחה צביחתו ופאלא אין מעטמא, דהא אין טומאת האל עצמות אלא רוצ צנין ורוצ מנין (פסחים צב). דבשר ליכא ועטס כשעורה לא מעטמא אלא צמגע ובמשא, הלכך מנפח כדו שלא יעור רגליו צו והולך כהניס חצירים דנמנאלת מפסידן מרוצ תרומות ארץ ישראל על הקנקנים לא האמינות ואין כההניס חצרים מקצלין מהן הקנקנים עס התרומה אצל מעריץ אותה לכליהן ודכוותה אמרינן לקמן אל תתמה שהרי לגין עמאין טומאת צבעה ומשקין טהורים: **מאי לאו מדומעות דתרומה**. וקתני נאמן אכדין: **תוס'**. **ומי איכא דימוע לקדש**. טבל שלא נתקן מדומע בתרומה אצל קדש לא הוזקקו לפרוש מתוכה שיהא העטל מדומע בתוכו. ע"כ: **צמטחר אם**

שיכול להמתין, ובית הפרס מדצריהם ולא העמידום צמקוס כרת דפסח (פסחים צב:).

יכול לומר לו **טול אתה חטין צמקוס פלוני**. שידוע צהן שהוכשרו ואני אטול חטים צמקוס פלוני שידוע שלא הוכשרו דכיון דחד מינא הן אמרי' יש צרירה שאלו הן חלקו של זה ואלו הן חלקו של זה חלקו שצטמאין שצציל חלקו של ע"ה חלקו שצטמאין שצציל חלקו של לומר

צרירה דכשמת צציהן נפל חלק לזה וחלק לזה בכל המינים ונמאלא חצר זה מחליפה לו ועוצר צלפני עור לא תתן מכשול (ויקרא יט): **שורף אם הלח**. אם כהן הוא ויש שמן לתרומה מדליקו לגרות: **צדצר שאין לו גס**. כגון שכר תמרים של תרומה. והאי שורף לשון איצוד הוא: **ויעיחנו לרגל** שטומאת עס הארץ אינה צרגל וימכרנה: **צבדוקין לעושי פסח**. בית הפרס כדמפרש ואזיל היה הולך לעשות פסחו ובית הפרס של שדה שמתרם צו קצר מפסיקו צבדוקן צנפיחה ואם יש עטס כשעורה רואהו וגשמט ממנו ועטס כשעורה אינו מטמא צאהל אלא צמגע ובמשא לפיכך צודק צנפיחה שלא יסיטנו צרגלו: **ואין צבדוקין לאוכלי תרומה**. אין סומכין על צדיקה זו דכיון דאין זמן קצוע לאכילה ימתינ' צבעה ימיס ויהו שלישי ושציעי ויעצול. אצל גבי פסח הואיל ובית הפרס דרבנן לא העמידו דצריהם צמקוס כרת: **שנידש**. צרגל וזו היא צדיקתו צודק אם נידש או לא לא נידש: **צמקוס שיש צו חיוצ מיסא**. כגון טמא האוכל תרומה: **מיגו דמהימן אקדש מהימן אפרומה**. שגנאי הוא למצח שמהא תרומה המחוברה לו צחזקת טומאה והקדש יקרב למצח: **צריקינן דקדש**. לאחר שעירה מהן קודש והיה שומרין לקדש אינו נאמן על שמירתו: **ובשאר כל ימות השנה**.

כלומר כל ימות השנה דלקדש אין חילוק צין עשת הגיתות לשאר ימות השנה: **וצמלאין דפרומה צשעא הציטוס**. שאע"פ שלא גזרו על תרומתן צשעת הגיתות מפני הפסד כהניס חצירים דנמנאלת מפסידן מרוצ תרומות ארץ ישראל על הקנקנים לא האמינות ואין כההניס חצרים מקצלין מהן הקנקנים עס התרומה אצל מעריץ אותה לכליהן ודכוותה אמרינן לקמן אל תתמה שהרי לגין עמאין טומאת צבעה ומשקין טהורים: **מאי לאו מדומעות דתרומה**. וקתני נאמן אכדין: **תוס'**. **ומי איכא דימוע לקדש**. טבל שלא נתקן מדומע בתרומה אצל קדש לא הוזקקו לפרוש מתוכה שיהא העטל מדומע בתוכו. ע"כ: **צמטחר אם**

טבלו לנסכים. דאיכא חולין וקדש ותרומה מיגו דמהימן אקדש מהימן נמי אתרומה ואקנקנים שגנאי לקדש שיהו הקנקנים שעיריהו מהן צחזקת טומאה והוא קרב: **במתני'** **מן המודיעים ולפנים**. מודיעים שם כרך רחוק מירושלים ט"ו מיל כדאמר במסכת פסחים (דף צא:). ממנו ולפנים לצד ירושלים נאמנין קדרין עמי הארץ ליקח מהן כלי חרס הדקין כגון קדרות כוסות וקיתוניות שאי אפשר צלח הם וצירושלים אין עושין כבשונות" מפני העשן לא לסיד ולא לקדרות ולפיכך האמינות שלא לגזור עליהן שאין גוזרין גזירה על הצכור שאין רוצ הצכור יכולין לעמוד בהי': **הוא הקדר**. מי שהציאן ^ט חוץ למודיעים האמיניהו לפי שא"א אבל אם מסרין ליד קדר עס הארץ היושב צמודיעים או לפנים לא האמיניהו: **והן הקדירות**. על אותן הקדירות שהציא הוא האמיניהו ולא לזרף עמהן קדירות של קדר אחר היושב צמודיעים: **והן הלוקחין**. חצרים שראוהו שהציאן נאמן הקדר אצלן ולא אצל לוקחים אחרים: **יבא**. מן המודיעים לשצו לאחוריו אינו נאמן: **גב'** **מודיעים**. הכרך עצמו: **פעמים כלפנים כו' קדר יואל**. מלפנים מן המודיעים ונכנס למודיעים: **וחצר**. צא מחוץ למודיעים ונכנס למודיעים: **כלפנים**. מותר ליקח ממנו שהקדר לא יחזור עוד לאחוריו ואם לא עכשוי יקח אימתי: **שניהן נכנסין**. מחוץ למודיעים וצאו צחון כלחון אלא ימתינ' עד שיהא מן כרך ולפנים: וכן